

НА СТОРОЖІ СОНЦЯ

Завтра День Радянської Армії і Військово-Морського Флоту

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАЙТЕСЯ!

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Рік видання X • № 23 (1035) • СУБОТА, 22 ЛЮТОГО 1969 р. • Ціна 2 коп.

ЗВЕРНЕННЯ

ДЕЛЕГАТИВ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО З'ЇЗДУ СТУДЕНТІВ ДО ВУЗІВСЬКОЇ МОЛОДІ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Дорогі друзі, студенти і студентки Радянської України!

З почуттям великої гордості за свою соціалістичну Вітчизну, з глибоким усвідомленням свого обов'язку перед партією і народом, до вас звертаємось ми, делегати республіканського з'їзду студентів.

Прибувши з вищих навчальних закладів міст-героїв Одеси і Севастополя, Індустріального Харкова і дніпропетровського Львова, у славному Донецькому краї і чарівних Карпат, робітничого Придніпров'я і хліборобського Поділля, з усіх областей рідної України, ми виконуємо вашу волю і на священних берегах Дніпра, в столиці республіки місті-герої Києві урочисто заявляємо:

— що студентство Радянської України було, є і назавжди залишиться вірним справі Комуністичної партії, заповітам великого Леніна;

— що найважливішою нашою метою є боротьба за перемогу комунізму.

Як усе живе на землі тягнеться до сонця, так і ми своїми найдорожчими помислами знієм до рідної матері — славної партії комуністів. У могутній перекут промислових гігантів і казкоподібного буянні золотого колосся, у величній здобутках науки і розквіті культури, у блискучих космічних трасах і розкритті багатств надр землі — скрізь ми бачимо

- розум партії,
- волю партії,
- силу партії,
- славу партії.

І немає для нас більшого щастя як втілювати в життя її мудрі накреслення, віддавати свої знання і сили величній справі комуністичного будівництва.

Усім серцем ми сприймаємо і підтримуємо внутрішню і зовнішню політику Комуністичної партії і Радянського уряду, яка відображає життєві інтереси трудящих, спрямована на неухильне зростання економічної і оборонної могутності нашої країни, на приборкання імперіалістичних агресорів, зміцнення миру і дружби між народами усього світу.

Ми пишаємось тим, що живемо в країні, яка першою повалила несправедливий експлуатаційський лад і зважала величну будову соціалізму, забезпечивши своїм громадянам вільне і щасливе життя.

З презирством і гнівом ми осуджуємо той світ, що паразитує на стражданнях трудящих, де панує пригноблення людини людиною, де на основі вонючих законів капіталізму визискується людська праця, принижуються людська гідність, зневажаються найблагородніші почуття людини.

(Закінчення на 2-й і 3-й стор.)

Б УВАЮЧИ на навчаннях і тактичних заняттях і спостерігаючи за злагодженою роботою молодих льотчиків, моряків, ракетників, я часто думаю про «людину з рушницею», з якої почалася наша армія. І мимоволі порівнюю її, знайому за книгами і кінофільмами, з юнаком, що управляє нині грізною стратегічною ракетою. Як не схожі вони, ці дві людини, що носять одне горде ім'я — воїн Країни Рад. Але як багато у них спільного: ідейна переконаність, беззавітна відданість народові своєму, готовність до подвигу в ім'я його.

Народ створював нашу армію. Він направляє у неї краших своїх синів. Комуністи і комсомольці цементували її ряди.

Двадцять п'ять тисяч комсомольців стали бійцями Червоної Армії в роки громадянської війни. Кожен п'ятий з них був удостоєний ордена Червоного Прапора. І весь комсомол в цілому теж стає орденосцем.

А коли через двадцять років настав час нових випробувань, комсомольці поряд з комуністами, як і раніше, виступили в авангарді воїнського строю.

Багато військових з'єднань і полків повністю комплектувалися молоддю. Комсомольці створювали загони винищувачів танків, були ініціаторами снайперського руху — знищувати противника з першого пострілу, брали широкую участь у партизанському русі, вели героїчну розвідувальну роботу в тилу ворога...

І знову бойовий орден нагруді ВЛКСМ. Три з лавою мільйонів комсомольців нагороджених. В тому числі сім тисяч — Золотою Зіркою Героя. Чи не неясраве підтвердження ратних подвигів комсомолу в роки війни!

Але і в роки миру роздільні долі нашої армії і комсомолу. Ще в 1922 році Центральний Комітет комсомолу закликав молодь надати допомогу Червоному

У ШИНЕЛІ СОЛДАТА

РОЗПОВІДАЄ ПОМІЧНИК НАЧАЛЬНИКА ГОЛОВНОГО ПОЛІТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ І ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКОГО ФЛОТУ ПО КОМСОМОЛЬСЬКІЙ РОБОТІ МАЙОР О. ЗІНЧЕНКО.

Флотові. І вже через рік половина особового складу нашого флоту була комсомольською.

IX з'їзд ВЛКСМ проголосив: «Комсомолец — на літак!» Ось тоді по суті і почалася радянська бойова авіація.

Славну традицію повсякденного зв'язку з армією комсомол продовжує сьогодні.

З комсомольськими півками йдуть у військові училища майбутні офіцери. Більше десяти тисяч військово-технічних гуртків, десятки військово-морських клубів, понад 30 тисяч загонів юних друзів Радянської Армії і Військово-Морського Флоту, льотчиків, прикордонників створені по всій країні за ініціативою комсомолу.

Недавно я побував у гостях у воїнів-танкістів. Був на заняттях по водінню бойових машин. Умови були дуже складні, а за важелями — в основному нервові. І комсомольці вирішили разом пройти трасу. Спочатку по маршруту проїхав на своєму танку один із краших механіків-водіїв частини. І зразу ж, ледь вистрибнув з машини, розповів товаришам про особливості траси, описав, де і які небезпечні ділянки. В результаті весь підрозділ виконав навчально-бойове завдання на відмінно.

Так сьогоднішні воїни-комсомольці виконують ленінський наказ: «Вчитися військової справи належним чином».

Готуючись до 100-річчя від дня народження вождя революції, комсомольська організація армії і флоту прагнуть до того, щоб всі воїни стали активними пропагандис-

тами ленінських ідей. Проводяться Ленінські урски, Ленінські читання. Готують їх найкращі, найбільш кваліфіковані пропагандисти. Діють політичні клуби, в яких солдати й матроси знайомляться з найновішими досягненнями сучасної науки, техніки, культури. Створюються комсомольські штаби, щоб організувати і контролювати виконання соціалістичних зобов'язань членами ВЛКСМ.

Інтенсивною, творчою діяльністю сповнені будні армійського комсомолу. Комсомольці крейсера «Кіров» наприклад, почали боротьбу за економію палива і мастильних матеріалів, електроенергії, палива. Авіатори ордена Леніна Московського військового округу виступили з починком: добитися скорочення строків підготовки до бойового вильоту і взаємозамінності в наземних екіпажах і групах. А такі почини, як боротьба за міжремонтний пробіг танків, оволодіння суміжними спеціальностями, були навіть узаконені наказами міністра оборони і головнокомандуючими родів військ.

В учбових класах, на полігонах, в морі і в повітрі шліфують свою майстерність воїни-комсомольці, надійні захисники нашої Батьківщини.

У ФОРМІ ПАРАДНИЙ

ЗУСТРІЧ В ОБКОМІ ЛКСМУ

Командир тільки-но дякував йому за сумлінну службу. А зараз він стоїть в парадній військовій формі перед своїми товаришами, відповідає на поздоровлення. Рядовий Євген Барканов справді заслуговує неабиякої похвали. Спеціаліст другого класу, воїн-спортсмен, агітатор, він користується великим авторитетом серед своїх товаришів, командирів. Нещодавно Євген став секретарем комсомольської організації підрозділу. В тому, що кожен другий воїн підрозділу класний спеціаліст — теж чимала заслуга Барканова.

А вчора його покликали в обком комсомолу. Тут відбулася зустріч з відмінниками бойової і політичної підготовки Кіровоградського гарнізону. Леонтенко Юрій Власов, сержант Віктор Хохлов, сержант Микола Партишкін, молодший сержант Василь Ткачук, старшина Анатолій Додонов, рядовий Михайло Ланович — це лише частина тих воїнів, які стали в шеренгу поруч з Євгеном Баркановим. Іх вітали члени бюро обкому комсомолу. А воїни розповіли про свої будні, про те, як вчать володіти військовою технікою, як займаються спортом, відпочивають.

З нагоди 51-ї роковини Радянської Армії і Військово-Морського Флоту велику групу підпунктів бойової і політичної підготовки було нагороджено Почесними Грамотами обкому ЛКСМУ.

НА СТОРОЖІ ВІТЧИЗНИ, НА СТОРОЖІ МИРУ

ЗВЕРНЕННЯ

ДЕЛЕГАТІВ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ЗЬБОТУ СТУДЕНТІВ ДО ВУЗІВСЬКОЇ МОЛОДІ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

(Закінчення. Початок на 1-8 стор.)

Радянське студентство — один із загонів молодого покоління, що вирало під зорею Великого Жовтня. Разом з своїми ровесниками, які працюють на заводах і фабриках, у колгоспах і рідгоспах, ми є свідкоєвцями всього, що в тяжкій боротьбі і наполегливій праці здобуто героїчним радянським народом. В єдиній комуністичній організації молоді — Ленінському комсомолі, робітничих, колгоспників, представників інтелігенції, студентів і учнів виступають як монолітна, згуртована, енергійна армія будівників комунізму, як надійний резерв і бойовий помічник великої партії Леніна.

Ми розуміємо, яке велике завдання покладає на комсомол і всю радянську молоді історія — з честю довести до повної перемоги комунізму Червоний прапор революційної, бойової і трудової слави рідної Вітчизни. Щоб виконати його, необхідно опанувати революційною теорією марксизму-ленінізму, збагатити свою пам'ять всіма надбаннями людської думки, одержати багатий досвід старших поколінь, перейняти від наших батьків їх мужність і стійкість, працьовитість і оптимізм, гарячу віру у перемогу справ комунізму.

З почуттям полум'яної любові ми виголосимо щирі слова подяки рідній Комуністичній партії, Радянській державі, які зробили все для того, щоб ми зростали справжніми кавалерами своєї долі, забезпечили юнакам і дівчатам найкращі умови для всебічного розвитку, відкрили широкий шлях до освіти і науки, до творчої праці і культури. Молоді Країни Рад наділи такі широкі права і можливості, яких не знали жодні часи і епохи.

РАДЯНСЬКИЙ СТУДЕНТ — ЦЕ ПОВНОПРАВНИЙ ЧЛЕН СОЦІАЛІСТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА. Він має право обирати і бути обраним до органів державної влади. Його політичні свободи і особисті права, як і кожного радянського громадянина, забезпечені повною, остаточною перемогою соціалізму в СРСР.

Для молодого радянського людини властивий великий потяг до суспільно-політичної діяльності. Через партійні, комсомольські і профспілкові організації, своїй представництвом у радах вузів і факультетів, наукові, культурні і спортивні товариства, учбові і стипендіальні комісії, студентські ради, пресу ми беремо активну участь в управлінні справами вузів, в організації студентського життя. На зборах громадських організацій і студентських колективів груп, курсів, факультетів, вузів ми широко і відверто обговорюємо політичні, професійні, культурні і побутові питання.

Вузівська молодь веде велику громадсько-корисну роботу серед трудящих, активно відгукується на всі визначні події, які відбуваються в нашій країні і за рубежем.

МИ МАЄМО ПРАВО НА ОСВІТУ. Не майновий стан, не соціальне походження, не національна належність, а лише особисті здібності і нахил визначають вибір нами професії і ролу занять. Нас навчають висококваліфіковані професори і викладачі. Нам широко відкриті двері бібліотек, лабораторій і учбових кабінетів. Безплатне навчання, про що лише можуть мріяти наші ровесники в капіталістичних країнах, державні стипендії, гуртожитки — все для нас, друзі!

МИ МАЄМО ПРАВО НА ТРУД. Нам нічого боїтися за завтрашній день. Кожному після закінчення вузу забезпечується робота за фахом — на заводах і шахтах, полях і будовах, в дослідних інститутах і школах. Вітчизні потрібні наш розум і сили. І кожний із нас справово честь вважатися працюючим там, де паш труд найпотрібніший для Батьківщини, для народу.

МИ МАЄМО ПРАВО НА ВІДПОЧИНОК. Для нас — студентської спортивно-оздоровчої табори, профспілкові будинки відпочинку і санаторії, спортивні зали, стадіони, туристичні бази, Палаці культури і клуби.

І все це нам гарантує Радянська держава, раддемократичніша і світлі Радянська Конституція.

У наших правах, у активній громадсько-політичній діяльності знайшла вияв справжня свобода молоді Країни Рад. І що можуть протиставити цьому захисники буржуазних «свобод»? Чи не «свободу» для молодих людей умирати на полях загарбницьких воєн? Чи не «свободу» залишатися неосвіченими, якщо не має коштів на навчання? Чи не «свободу» безробіття?

Вослюбна молодь світу відкидає такі «свободи». Радянська молодь пишається своїми правами, своїми справжніми свободами, щастям бути громадянами вільної соціалістичної Батьківщини.

Водночас, ми добре розуміємо, що не може бути прав без обов'язків. Ставши до лав радянського студентства, ми за покликом своїх сердець взяли на себе велику громадську відповідальність перед Радянською державою, Комуністичною партією, рідним народом.

НАШ ОБОВ'ЯЗОК — З ЧЕСТЮ ПОСИТИ ВИСОКЕ ЗВАННЯ РАДЯНСЬКОГО СТУДЕНТА, ПАТРІОТА І ГРОМАДЯНИНА; ніколи не забувати, що ми діти трудового народу, плоть від плоті і кров від крові робітничого класу, колгоспного селянства, радянської інтелігенції; завжди і всюди активно боротися за перетворення життя комуністичних ідеалів; бути готовими із зброєю в руках стати на захист заввовань Великого Жовтня.

НАШ ОБОВ'ЯЗОК — ЗБЕРІГАТИ І ПРИМНОЖУВАТИ ГЕРОЇЧНІ ТРАДИЦІЇ СТАРИХ ПОКОЛІНЬ, свято шанувати пам'ять героїв соціалістичної революції, ударників індустріалізації країни, організаторів перших комуні і колгоспів, безстрашних воїнів та партизанів, усіх тих, хто своєю працею возвел Вітчизну, виборював і виборов для нас право щасливо жити і оплодотворити висотами людських знань.

Ми, студенти Радянської України, — інтернаціоналісти. Ми любимо свою Батьківщину —

великий Радянський Союз, свою вітчизну Республіку — складову частину багатонаціональної Радянської держави — пишаємось її незстралюваною могутністю, непереможлими колгоспними нівами, чарівною природою, нам чужі будь-які прояви націоналізму і національного пранства. У кожному нашому вузі вчаться представники різних країн, вони складають єдину і монолітну братерську сім'ю. Серпя всієї української молоді сповнені чуттям єдиної родини з народами всіх радянських республік. **МИ БУДЕМО ЯК ЗІНІЦЮ ОКА БЕРЕГТИ ЛЕНІНСЬКУ ДРУЖБУ РАДЯНСЬКИХ НАРОДІВ.**

Завжди і всюди ми залишаємось вірними бойовому девізу комуністів планети: «Пролетарі всіх країн, єднайтеся!» Нам дороги і близькі інтереси світового революційного руху, який з кожним роком набирає нових сил, завдаючи нищівних ударів по імперіалізму.

Молоді соціалістичні країни виступає єдиним фронтом у боротьбі за побудову нового суспільства. Наші серця сьогодні разом з героїчною молоддю В'єтнаму, яка в боротьбі з американськими агресорами виявляє справжній зраки революційної стійкості, мужності і відваги. Ми глибоко засуджуємо імперіалістичну підлітку Сполучених Штатів Америки.

Ми щиро вітаємо студентство, робітничу і селянську молоді капіталістичних країн, які активно допомагають трудящим у їх боротьбі за свободу і соціальний прогрес, у боротьбі проти загрози війни на Близькому Сході, проти ізраїльської воєнщини, реакціонізму і відраження фашизму в Західній Німеччині.

Разом з тим у нас викликає почуття болю те, що в деяких країнах частина студентів виявляє політичну незрілість, підпадає під вплив провокаційних елементів та міжнародних реакційних кіл, стає зарядком окремих антинародних груп, збочує з магістральних шляхів боротьби за соціальний прогрес.

НАШ ОБОВ'ЯЗОК — ПОСТІЙНО ПІДВИЩУВАТИ РЕВОЛЮЦІЙНУ ПИЛЬНІСГЬ. З класових позицій оцінювати явища суспільного життя, активно виступати проти будь-яких проявів ворожого нам ідеології, критично дружбу всієї демократичної молоді і студентства світу, широко розгортаючи боротьбу за мир, проти війни, за безпеку народів.

Дорогі друзі! Через якийсь час ми одержимо дипломи радянського спеціаліста. Від нашої майбутньої діяльності в знайомій ролі залежатимуть дальші успіхи у здійсненні планів комуністичного будівництва. Ось чому партія і уряд вимагають від нас добре вчитися, наполегливо оволодівати марксизму-ленінізму теорією. Це не лише особиста справа кожного з нас, це загальнонародна справа. Країна бажає мати таких спеціалістів, які б на ґрунті глибоких знань і твердих ленінських переконань могли сміливо і кваліфіковано вирішувати найскладніші питання суспільного і науково-технічного прогресу.

НАШ ОБОВ'ЯЗОК ПЕРЕД НАРОДОМ — НАПОЛЕГЛИВО ОВОЛОДІВАТИ ЗНАННЯМИ, СВЯТО ВИКОНУВАТИ ВЕЛИКИЙ ЛЕНІНСЬКИЙ ЗАПОВІТ — УЧИТИСЯ, УЧИТИСЯ І УЧИТИСЯ. Свідоме ставлення до занять і самостійної роботи, прагнення до наукових пошуків, невгамовна допитливість — все це має бути властивим кожному з нас. Студент зобов'язаний виховувати в собі борця за соціалістичну дисципліну праці, за розвиток комуністичних відносин, бути вірним організованості і взаємодопомоги. В наших колективах не місце тим, хто погано вчиться, порушує норми соціалістичного співжиття, нехтує високим званням радянського студента. Своєю сумлінним навчанням ми покладаємо відповідальність на себе і на своїх товаришів, які створюють матеріальні блага суспільства і постійно турбують про наше радянське студентство.

Великий Ленін заповідає молоді кожний крок навчання, виховання і освіти посидувати з боротьбою робітничої і селян за перемогу нового суспільного ладу. **НАШ ОБОВ'ЯЗОК — ВОДИОЧАС З НАВЧАННЯМ ВНОСИТИ І СВОЇ ВКЛАД У СТВОРЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ КОМУНІЗМУ.** Хай активна участь кожного з нас у суспільно-корисній праці за фахом, у «третьому трудовому семестрі», в громадсько-політичній діяльності стане яскравим виявом наших комуністичних переконань!

Так розуміємо ми, делегати республіканського зьботу студентів вищих учбових закладів, свої обов'язки і твердо переконані, що так розуміють їх і всі ви, наші товариші і друзі. То ж сумлінним ставленням до їх виконання відповімо на велике довіря і надії, які покладають на нас партія і народ.

Нині радянський народ, все прогресивне людство готуються до відзначення 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Образ Леніна великого стратега соціалістичної революції, геніального вождя і вчителя світового пролетаріату, невтомого борця за свободу і часті трудящих завжди буде для нас немержкучим взірцем. Усім життям своїм Ленін показав нам приклад органічного злиття громадсько-го і особистого, самовідданого служіння справі робітничого класу, великої праездатності і високої культури, революційного ентузіазму і організованості.

І немає нічого вишого і благороднішого, ніж — жити по-ленінськи,
— вчитися по-ленінськи,
— працювати по-ленінськи,
— служити своєму народові і партії по-ленінськи!

Ми звертаємось до тебе, студентство Радянської України: віддамо всі наші сили, знання і енергію величезній справі комуністичного будівництва! Хай живе Комуністична партія Радянського Союзу! Рідній Вітчизні — слава!

Делегати зьботу студентів вищих учбових закладів Української РСР.
М. Київ.
лютий 1969 року.

Вітчизни наріж

Н-ська повітряно-десантна частина на навчаннях. Підрозділ самохідних установок з десантом на марші. Фото Л. ПОЛКАШИНА. (АПН).

БУДЕМО СХОЖІ!

У кімнаті бойової слави Кременіської середньої школи № 8 на стіні, у рамиці під склом, висять три грамоти. Серед них — нагорода республіканського комітету ДТСААФ, якою відзначено молодих дтсаафівців, що вийшли переможцями республіканського огляду-конкурсу оборонно-масової роботи загальноосвітніх шкіл першичних організацій ДТСААФ.

Ціх успіхів дтсаафівці домоглися завдяки повсякденним старанням голови оборонної організації школи М. Д. Більського. Колішній фронтник, що стоїть не на жарті, а на смерті в бою з ворогами у місті легендарної слави — Сталінграді, офіцер запаса Микола Данилович Більський велику увагу приділяє військово-патріотичному вихованню школярів. З цією метою тут проводяться зустрічі з учасниками революції, громадянської та Великої Вітчизняної воєн. Вони розповідають про мужність, героїзм і відвагу радянських людей у боротьбі з ворогами Країни Рад.

Останнім часом у гостях у школярів побували учасник революції, громадянської і Великої Вітчизняної воєн, що бачив і слухав В. І. Леніна, П. Коваленко, Героя Радянського Союзу т. Єлісеєв.

Школярі листуються з випускниками десятирічки, які зараз служать в армії. Серед них — Павло Єнішев, Микола Шахман. Приїжджаючи у відпустку, колішні наші вихованці відвідують рідну школу, де їм влаштовуються теплі зустрічі. Вони розповідають про службу в армії, закінчують своїх молодих друзів оволодівати основами плавання, займаються спортом, загартовувати себе фізично і духовно, щоб стати гідними захисниками рідної Вітчизни.

Дтсаафівці школи влаштовують походи місцями бойової слави 66-ї гвардійської стрілецької Полтавської дивізії, яка форсувала Дніпро у грізні дні осені 1943 року, ведуть пошуки рідних, багатьох героїв, що полягли смертю хоробрих, визнаючи Правобережжю Україну від німецько-фашистських загарбників.

Юні слідопити розшукали матір старшого сержанта Михайла Немцаєва, який загинув смертю хоробрих під час форсування Дніпра. Марія Дмитрівна приїжджала в гості до школярів. З

цією нагоди було проведено урочисту лінійку, на якій учні прийняли матір героя в почесні піонери, розповіли, як вони дбайливо доглядають могилу воїнів. Гурток слідопитів, де старостою учениця 9-го класу Наталя Михайленко, листується з багатьма рідними воїнів, що загинули в битві за Дніпро.

З великою любов'ю і майстерністю колішні патріоти обладнали кімнату бойової слави, де встановлено стелі: «Надійний щит Батьківщини», «Герой громадянської і Вітчизняної воєн», «Герой-земляк».

Великою популярністю у школярів користується стрілецький спорт, який захоплюються десятки юнаків та дівчат. Тут систематично проводяться внутрішкільні змагання. Переможці беруть участь у міських та обласних змаганнях. Школа пишається своїми чемпіонами, серед яких спортсмени-розрядники Віктор Кравець, Володимир Якимець, Микола Котюха, Володимир Зоуля.

Юні дтсаафівці охоче відвідують заняття радіо- та авіамоделювальних гуртків, у яких нараховується понад 60 чоловік. Під керівництвом вчителя фізики Павла Павловича Губенка школярі вштують радіоприймачі тощо.

Микола Данилович добивається, щоб всі випускники школи, які йдуть на службу в армію, склали нормативні комплекси «ГЗБ», стали спортсменами-розрядниками.

Великі плани у М. Д. Більського на майбутнє. Готуючи гідну зустріч 100-літньому ювілею з дня народження В. І. Леніна, Микола Данилович вирішив організувати гурток по вивченню автомобіля, секцію підводного плавання, спорудити з допомогою шефів — заводів залізобетонних конструкцій і виробів — тир.

Герой Сталінграда часто розповідає юним дтсаафівцям про мужність, героїзм і відвагу своїх побратимів із 37-ї гвардійської стрілецької дивізії, яка вела запеклі, кровопролитні бої у місті над Волгою в районі барикад та тракторного заводу, шоденно відбиваючи численні атаки ворога.

Слухаючи розповіді свого вчителя, юнаки та дівчата уявно переносяться у грізні дні Великої Вітчизняної війни, коли радянські люди проявили чудеса мужності, відваги і героїзму у боротьбі з гітлерівськими загарбниками. Школярі дають клятву бути такими, як їх батьки, старші брати і сестри.

М. ВЕНЦОВСЬКИЙ,
вчитель Кременіської середньої школи робітничої молоді № 2.

МАЙОР ПІМЕНКО!

— Вітаю тебе, Степане Олександровичу, щиро вітаю. Героїв у нашому полку прибуває. І де вони такі з'являються? Всі груди в орденах і медалях, а йому замало...

Підполковник Солопов, командир 825-го штурмового авіаполку, бачачи розгубленість свого заступника, відволело засміявся.

— Зацікавився тобою, Степане, сам Голова Президії Верховної Ради. І тут, бач, така справа... Підполковник підморгнув офіцерами, які з'явилися побіля командира, і продовжував далі у тому ж добродібно-інтригуючому тоні. — Коротше, біжи по пашку. Нічого не рече, а Маршал Новиков не плачуть...

І коли почав стикати шквал сміху, набравши серйозності, вступившишсь, командир «Світланівського» гололосом (так, принаймні, здавалося йому) повідомив, що Степан Олександрович Німецько-Указом Президії Верховної Ради СРСР удостоєний найпочеснішого звання — Героя Радянського Союзу.

Привітання друзів, жартів А Степанові не вірились. У вухах ще палило хтось поналіхав, ледь чують доноситься якесь слово «герой».

...І як не дивно, сам не раз по йому згадував з усмішкою, а працювався чомусь майорові того вєра, вірніше, тієї літньої почі, першої збори. Навіть не вони самі, а якісь підтанія, котрі спалились пошкоти друзів і товаришів по школі.

Традиційно «Розкази» (журнал) це зайняло багато часу. Зараз у двадцятирічного курсанта обласної військової школи імені ВВВК була ще коротенька згадка.

Народився 19 грудня 1911 року в селі Красносільці Єлисаветградського району. Коли було сім років він зміг з життя мати. Виховувався у діда, Оксєса Даниловича Німецька. Був підлітком. А з 1930 року підлітком переїхав до Іо-скави, жив у тітці. Тут закінчив 5-класів. Потім працював учнем лєкзаря на Арбаті, підручником будучого мілпа. Тоді ж прийнятий до лав ВЛКСМ. В 1930 році добровільно вступив до армії, — і Степан розвів руками, полетів, що само з очима молодими ровесниками і зачасно посивілими командирами ками молодой радянської авіації, вшарився і служить.

А от на запитання одного інкомандирів: «Як ви практично передете, що здатні бути героїми?» (не зовсім точно, але дуже близько до істини) взяв та буркнув: «Оскільки вручать мені орден, тоді змі

впевнитесь, що догороджують...» І дувати. І сміх, і правда, говорив це.

В ПЕРШЕ згадав року, коли його рація з білоїша кірко, Виборга і було нагороджено о Зірки. Довго не мала його грудях не якийсь там осовічок, а так ж орден...

Вдруге пашіли від давно сказаних слів і обалення, майже одиоачно, ні, йому вручили а уявляєте собі — а Червоного Прапора.

ЛЮДИ З НЕВИЛ

війни першого ступеня і Олександр Новиков.

А це ось втретє довелось згадати, пам'ять примусила відновити ті слова на партійних зборах. Слова двадцятирічного юнака. А хто в цьому віці не мріє про подвиг, про славу, який будуть відведені перші сторінки всіх газет Союзу і зрозуміло, про нагороду? Адже як приємно йти по Москві і слухати шептуть: «Он, он, бач шов... Ну, той самий «Правдє» знову писав».

А зараз йому бутир. Без чотирьох жав він горілиць в дромній траві і сєсія мирним довоєним І полковник Німецько-Указом Президії Верховної Ради СРСР 17 ЛИПНЯ 1944 лось штурмувати З першого ж захоплення в пашини

В ОБЛАСНИХ АРХІВАХ зберігається багато документів, що розповідають про боротьбу трудящих Кіровоградщини за зміцнення Радянської Червоної Армії. Серед них — чимало листів і телеграм білчанам Червоної Армії. Пристрасні слова, що говорять про велике прагнення стєпанчан перемогти клятого ворога, який хотів задушити молоду Радянську Рєспубліку. Трудящі заявили про свою готовність боротися до переможного кінця з ворогами.

«Ось уже три роки летить робітничо-селянська кров в одчайдушній боротьбі з російсько-українською буржуазією, а також з буржуазією всього світу за звільнення селян, — підкреслює від вікового рабства робітничий селян, — підкреслює Соснітязької волості, 1920 року. — Ми, селяни, подяку нашій захисницї Червоної Армії, яка своїми потужними ударами зняла ці голови таким гадам, як Юденич, Колчак, Денікін, а таголови таким гадам, як Юденич, Врангелю, якому вмиг приготовлено місце в водах Чорного моря».

РОБІТНИКИ і селяни розповідають про перші паростки трудові успіхи в місті й на селі, про перші паростки мирного життя. Прагнення до вільної трудової діяль-

Парашутизм — спорт сильних, мужлих, витривалих. Ціх якостей набувають майбутні воїни при Кіровоградському авіаспортклубі ДТСААФ. Фото В. ГАНЦЬКОГО.

ПОДВИГУ МОЛОДИХ КІРОВОГРАДЦІВ МИНАЄ 25 ЛІТ

ДІТИ ЗАЛИШИЛИСЬ ЖИВИМИ

Над Інгулом вже не було чути кулеметних черг. І важкий фашистський чобіт вже не ступав мальовничими берегами річки. Над степом була благодатна тиша. А радянський воїн-визволитель погнав гітлерівських катів туди, на захід, до його лігва. І все ж тривога ще довго не залишала степівчан. Ворог, покидаючи нашу землю, залишив після себе не одного сіваца смертей і зла. То тут, то там тишу ненароком розколювали вибухи снарядів і мін, що не вибухнули раніше. І знову був плач матерів. І знову діти залишалися сиротами. Щоб назавжди люди позбулись тієї тривоги, тут, в степу, за Кіровоградом, у двобій з смертю знову вирушали десятки мужніх людей. То були здебільшого юнаки та дівчата, які зустрічали свою вісімнадцяту весну. Команда молодих сміливців за короткий строк розмінувала понад тридцять гектарів суцільних мінних полів, обстежила і знищила мініні гнізда більше як на

ста тисячах гектарів степу. Напередодні свята — 51-ї річниці Радянських Збройних Сил до редакції зайшов високий худорлявий чоловік. Назвав своє ім'я. Це був слюсар Кіровоградського агрегатного заводу Микола Семенович Мерещенко. Коли йому було сімнадцять літ, тоді, в 1942 він одягнув шинелю. Після визволення нашого краю від німецько-фашистських загартників сержант 297 Слов'янсько-Кіровоградської дивізії Микола Мерещенко став інструктором молодих мінерів, які добровільно прийшли на курси в Кіровоградський обласний комітет Тсовіахіму. Потім очолював районну команду мінерів. До сержанта Миколи Мерещенка йшли цілі групи молодих добровільців з Кіровограда і навколишніх сіл. Микола Семенович коротко згадав про свої юні роки. А потім — спогад про товаришів: — Рятуючи життя інших, не один боєць нашого загону не вернувся до свого дому. Та зате се-

М. С. МЕРЕЩЕНКО.

ред нас все-таки менше сиріт. І вже ніхто не побоюється, що раптом в степу розірветься снаряд чи міна. Заради сьогоднішньої тиші, тоді, 25 літ тому, мужньо дивилися смерті у віці молоді кіровоградські мінери. Часто згадує вісімнадцятирічну Любу Бондаренко. — Вона готувалась до весілля. І раптом звістка: в Бережинці діти знайшли «іграшку». Дівчина одразу туди, в глинище, де гралась сільські хлоп'ята. І невдовзі знайшла там великий склад ворожих боєприпасів. Прибули інші мінери. Міни й снаряди зірвали. А на тому місці з'явилась велика

яма, на дні якої почало пульсувати джерело. Тепер на тому місці став. Влітку там купаються діти. І ніхто з них не знає, що там, де нині середина водоймища, двадцять п'ять літ тому лежали смертоносні металеві «іграшки». Того ж дня нам повідомили, що в лісі в небезпечні пастухи. В шадах на міну потрапила корова. Першою виїжджає в ліс Люба Бондаренко. Виявилось, що там були підвісні міни. Гітлерівці замаскували їх на віттях дерев, протягнули од них плетиво дротів. До вечора працювала в лісі Люба Бондаренко зі своїми друзями. Коли сонце докотилось до темної стрічки далекого бору, дівчина сказала пастухам, які сиділи збентежені на галавни: — Можете йти в село, дорога безпечна. А в четвер нас покликали в село Безводне. Там на міні підірвалось троє дітей. Перед тим, як вирушити з хлопцями на місце події, зайшов до Люби. Вона стояла перед дзеркалом і приміряла весільний вінок. — Ми в Безводні, Любо, — кажу їй. — А ти вже йди просити на весілля. — Ні-ні, я ще встигну.

І вона теж поїхала в Безводне. Там ми знайшли авіаміни. Вони були в землі на глибині 35—40 сантиметрів. Два дні працювали мінери. В суботу діставали з землі останню вибухівку. Я сів писати акт про закінчення роботи. А Люба Бондаренко з Володимиром Лагутаю, Сашею Смирновим, Федором Горшаковим, наблизились до розкопаної ями. Я ще й не написав перших рядків, як повітря хитнув вибух. То зірвалася остання міна. І поранила моїх товаришів. Прибігла медсестра, перев'язала рани. Та Федя вже й не дихав. А Люба лежала, присипана землею. Коли підняли її, побачили знівечене тіло, обличчя — поплямоване осколками. Цівки крові струменіли на шії, омивали оголену ногу... І покляли в домовину у весільному вбранні... Це один випадок. Мої хлопці натрапили на великий склад боєприпасів. Він був добре замаскований в яру. Розкопали земляну стіну — і раптом двері. За ними — десятки різнокольорових про-

вів. На цей раз нам довелося напружитися чи не найбільше. А вже до кожної коробки з снарядами і мінами були протягнуті блакитні і червоні, металеві нитки. Маленька необережність чи помилка — і міг бути вибух. Все ж проводи були роз'єднані, а міни знешкодовані. Нам довелося працювати з світанку і до вечора. Кожен боєць команди був зайнятий ділом. Виконуючи це завдання, особливо відзначився Саша Смирнов. Нам стали відомі секрети німецьких мін. Одрили «пощерки» ворожого маскування складів з боєприпасами. І таких випадків було десятки. Беручись за роботу, хлопці і дівчата не знали страху. Вони рятували інших. А про себе думати було ніколи. Люба Лисенко, Микола Сергієнко, Володимир Лагута, Люба Бондаренко, Саша Смирнов, Федір Горшаков — це лише окремі сміливці нашого загону, які добровільно пішли на курси мінерів і допомогли кіровоградцям позбутися останніх тривог...

ВІД РЕДАКЦІЇ: Микола Семенович Мерещенко розповів лише про окремих своїх товаришів. А хотілося б знати якнайбільше про життя Люби Бондаренко і Феді Горшакова до того, як вони загинули. Як складалася доля інших мінерів, що залишилися в живих! Ми звертаємось до юних співвітчизників Кіровоградського району та міста Кіровограда, комсомольських активістів, живих колишніх бійців загону розповісти про ті тривожні дні 1945—1946 років. Хотілося б мати фотодокументи про юних патріотів, спогади колишніх мінерів.

НАВЧИСЬ ВІДПОЧИВАТИ

ВОНА, львівська журналістка Ружена Гришкевич, приїхала до нашого степового міста, коли на каштанах вже з'явилась принада білого квіту. Перше знайомство з Кіровоградом. А потім згадка про «Ятрань», прославлений танцювальний ансамбль. Дівчина хотіла зустріти ятранців на сцені. А їй сказали: — Цими днями концертів не буде. Але ви можете побачити подібні барви в іншому місці. І Ружені запропонували побувати в педінституті. — Ввечері — концерт. Виступала хорова капела. Львів'янка була в захопленні: — Це справжній професійний хор. Будь ласка, напишіть мені, якими будуть кроки цих двох колективів далі, — попрохала студентів. Писати було про що. Хорова капела невдовзі зробила мандрівку по Дніпру, виступала перед металургамі і корабелами, зустрічалася з хліборобами Черкас і моряками Севастополя. А танцюристи

з «Юності» побували в Бельгії. І раптом несподіванка: художній керівник хорової капели С. Дорогий їде працювати до Києва, інший колектив очолює і постановник танцюристів В. Слободянюк. Хвилювання в ректораті, в комітеті комсомолу: чи змінити ці два талановиті колективи утримати на визначеній висоті. Та побоювання були марними. В інституті з'явився новий факультет: музично-педагогічний. І хорову капелу поповнили здібні молоді музиканти, співаки. А до танцювального ансамблю прийшли вихованці Кіровоградського Палацу піонерів, студії з «Ятрані». «Юність» очолює соліст «Ятрані» Борис Кокуленко. А хорову капелу — випускник Одеської консерваторії Борис Притуха. Тричі на тиждень збирались самодіяльні співаки і танцюристи на репетиції. По кілька годин тривали заняття. Борису Притулі до певної міри було легше — він працював з юнаками та дівчатами, які добре знали музичну грамоту, розумілись у хоровому мистецтві. А в ансамблі були й такі, яким треба було починати все з альфи. Та копітка робота Бориса Кокуленка принесла потрібний першоквіт. Вже через два місяці студентам з

«Юності» аплодували хлібороби Ульяновського та Кіровоградського районів. Самодіяльні актори мали успіх і на сцені обласної філармонії. «Молдавська сюїта», «Жайворонок», український народний танець «Гопак», туркменський танок «Джигіті» в постановці Б. Кокуленка вабили своєрідним візерунком, темпераментом. Ансамбль і виразні художні барви були помітні в звучанні пісень, що виконувала стоголоса хорова капела. «Ленін» В. Вірменича (соліст Л. Коломієць), «Колодинки» О. Давиденка, «Щедрик» М. Леонтовича, «Сонце заходить» В. Іконника, «Реквієм» В. Моцарта, «Попутна пісня» М. Глінки, «Поговір» Д. Россіні, «Ще молоді ідеї» І. Дунаєвського, «Бий, давоно, бий» С. Козака, «Револьюція іде» К. Данькевича — ось кращі зерна значно поповненого репертуару хорової капели. Наприкінці минулого року в інституті — звістка: у співаків і танцюристів незабаром знову поїздка до Києва. Напружені години репетицій. Нові пісні, нові танці. Навіть під час зимових канікул не було переривку. До Кіровограда приїхав професор Одеської консерваторії В. Дубровський. А в танцюристи «Юності» порядником був керівник «Ятрані» заслужений діяч мистецтва республіки А. Кривохижа.

ВІТАЄ СЛАВУТИЧ

І ось степівчан вітає Славутич. Хорова капела і танцювальний ансамбль приїхали до Києва, щоб виступити перед учасниками першого республіканського зльоту студентів-активістів вищих учбових закладів України. Коли писались ці рядки, з Києва подзвонили: — Вже дали три концерти. Нас вітали студенти і викладачі сільськогосподарської академії, хлібороби села Кодакі Васильківського району, робітники Дарницького шовкового комбінату. З нами виступали народний артист республіки Сергій Козак. Він — наш соліст. А завтра виступ перед учасниками зльоту. М. ВІНЦЕВИЙ. На знімку: виступає хорова капела педінституту.

ХРОНІКА ЗМАГАНЬ

Три дні в Кіровограді гостювали спортсмени Волгоградського сільськогосподарського інституту. В спортивному залі ДСР «Авангард» відбулося шість товариських матчів з ручного м'яча. Чоловіча команда кіровоградського «Буревісника» виграла у волгоградців з рахунком 19:15. А спортсмени з цього товариства зазнали від гостей поразки (11:13). Переконливу перемогу (31:24) здобули спортсмени «Авангарду». Зустріч між спартаківцями і волгоградськими спортсменами закінчилась з рахунком 25:26. Закінчилась першість обласної ради ДСР «Колос» з волейболу. Чемпіонами товариства стали кіровоградські спортсмени. На другому місці спортсмени Новомірогородського району. На третьому — головніці. Цікавими були змагання між юними фехтувальниками Кіровограда та Миколаєва. Зустріч представників дитячих спортивних шкіл обох міст закінчилась з рахунком 2:2. В особистому заліку перемогу здобула юна спартаківка Л. Семенко (рапіра). Прозове місце також зайняли кіровоградці О. Грабар (шаблі), В. Петренко (рапіра), миколаївський спортсмен Ю. Костирко (шпага). КІРОВОГРАД. На «Червоній зірці» триває третя заводська спартакіада «За працю і довголіття», присвячена 100-річчю від дня народження В. І. Леніна. В лютому вирішили позитивні сили танкисти, баскетболісти, волейболісти, важкоатлети, шашкісти, було визначено, в якому цеху найкраще займаються виробничою гімнастикою. Опе закінчилися змагання заводських команд, що виступають у другій групі. Переможцями стали спортсмени відділу праці й управління. На другому місці — команда відділу технічного контролю, на третьому — ремонтно-технічного цеху.

ТЕЛЕЕКРАН

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД ПОНЕДІЛОК, 24 лютого. Перша програма. 16.55 — Наша афіша. (К). 17.00 — Діти школярів. «Ліра». (К). 17.40 — Мультиплікація. (К). 17.50 — Для юнацтва. «Ровесник». (Донецьк). 18.30 — «Ленінський університет мильовий». Основні марксистсько-ленінської філософії. «Категорії матеріалістичної діалектики». Передача перша. (М). 19.00 — Телевіз. (К). 19.20 — Теоричний вечір Л. Каганової. (Львів). 20.40 — Наші оголошення. (Кіровоград). 20.45 — Кіножурнал та художній фільм «Ніжність». (Кіровоград). 22.15 — До фестивалю болгарської драматургії. (М). Друга програма. 19.45 — Програма кольорового телебачення. (М). 12.15 — Телевіз. (К). 12.25 — «Літо 1943 року». Художній фільм. (К). 21.50 — «Іван Труш». Кінопарис. (Львів). ВІТРОК, 25 лютого. Перша програма. 11.00 — Телевіз. (К). 11.10 — Кіножурнал та художній фільм «Люди з фургонів». (Кіровоград). 12.45 — Запрошення до танцю. Фільм-концерт. (К). 17.00 — Наша афіша. (К). 17.05 — О. Серафимович. «Нічальді». Телефільм. (К). 17.40 — Реклама. (К). 17.50 — Діти школярів. «Увага, світська». (Одеса). 18.30 — «Твої ленінська бібліотека». Проза Р. І. Леніна «Що робити?». (М). 19.00 — Телевіз. (К). 19.20 — Естрадний концерт. (Кіровоград). 20.20 — Реклама. (К). 20.30 — Інформаційна програма «Час». (М). 21.15 — Кіножурнал та художній фільм «Люди з фургонів». (Кіровоград).

Наша адреса і телефони

М. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: секретаріату — 29-33-55, відділу пропаганди — 29-33-66, решти відділів — 29-33-55.

«МОЛОДОП КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дамитрова обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.